

Praha

Kraj: Hlavní město Praha

Správní obvod: Praha

Nadmořská výška: 200 m n. m.

PSČ: 111 01

Okres: Praha hlavní město

GPS souřadnice: 50.075538N, 14.437801E

První pís. zmínka: 965 (1059 let)

Adresa URL: www.praha.eu

Historie obce Praha

Na území dnešního města Praha sídlila v předhistorické době řada nejrůznějších kmenů –

bylo na místě Závist založeno sídliště Keltů (Bojové). Během stěhování národů v 6. století, začali osídlovat pražskou kotlinu Slované.

Podle legendy byla Praha založena v 8. století českou kněžnou a věštkyní Libuší a jejím manželem Přemyslem, zakladatelem dynastie Přemyslovců. Legenda říká, že Libuše vyšla na skalnatý útes vysoko nad Vltavou a prorokovala: „Město vidím veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat.“ Na místě nařídila vystavět hrad a město nazvala Praha.

Důležitým kulturním místem se stal ostroh nad řekou Vltavou, kde nechal kníže Bořivoj postavit koncem 9. století druhý křesťanský kostelík v Čechách, zasvěcený Panně Marii. Za vlády Bořivojova syna Spytihněva I. na počátku 10. století byla celá plošina ostrohu obehnaná obranným valem a vznikl zde knížecí palác. Tak byly položeny základy Pražského hradu, kam přesídlil kníže se svojí družinou z Levého Hradce. Praha se stala centrem rodícího se českého státu. Z Pražského hradu a dalších hradišť ve středních Čechách začali přemyslovští vládci spravovat okolní území. Existence knížecího hradu přivedla do jeho podhradí řemeslníky a obchodníky – začalo se rodit středověké město.

Počátkem 12. století byla Praha kvetoucím městem, nad nímž se vznesl knížecí Hrad. Kupec Ibrahim Ibn Jakob napsal již v 10. století o Praze, že je to „město z kamene“, což bylo ve své době znakem spíše bohatých měst. Tehdejší Praha se rozkládala na území dnešního Starého Města. Pojmenování Starší – respektive latinsky Maior, to znamená také Větší – Město pražské získala poté, co Přemysl II. Otakar udělil roku 1257 magdeburská městská práva pražskému podhradí. Příliv řemeslníků a kupců do obou měst sílil, zvláště když se v době panování Karla IV. Praha stala císařskou residencí a císař zamýšlel učinit z ní hlavní město Svaté říše římské. Prostor vymezený hradbami pražských měst však začal být pro početné příchozí brzy příliš těsný, a tak panovník přistoupil k velkorysému podniku – v roce 1348 založil Nové Město pražské a vytyčil pro ně rozsáhlé území rozprostírající se mezi Vyšehradem, Poříčím a Starým Městem. To bylo postupně zaplňováno měšťanskými domy, prostornými tržišti, zahradami, nádhernými stavbami kostelů a klášterů. V době Karlově ovšem byla většina jím založených kostelů jen rozestavěna. Tehdy Praha sice patřila mezi největší města v Evropě a stala se rozlohou třetím největším v celé Svaté říši římské, ale počet obyvatel Prahy byl tehdy ovšem menší než v Římu, Benátkách, Janovu, Florencii, Milánu, Cařihradu, Paříži či Londýně.

K prvnímu pokusu o sjednocení Starého a Nového Města došlo v roce 1518 na popud staroměstských měšťanů vedených Janem Paškem z Vratu. Roku 1523 král Ludvík Jagellonský potvrdil sjednocenou městskou radu, a tak spojení pražských měst legalizoval. Jednotná Praha však byla již roku 1528 znovu rozdělena. Sjednotit pražská města natrvalo do jednoho správního celku se podařilo až roku 1784 za vlády císaře Josefa II. Královské hlavní město Praha pak tvořilo Nové a Staré Město pražské, Malá Strana a Hradčany. Postupně byl připojen Josefov, Vyšehrad a Holešovice.

Na konci 19. století byla Praha již industrializovaným, rychle se rozvíjícím městem se železnicí a továrnami, které bylo největší v českých zemích. Roku 1893 byla zahájena pražská asanace, která zasáhla Josefov a Podskalí; začaly se rozvíjet elektrické dráhy, k městu se v roce 1901 připojila Libeň. Na konci 1. světové války byla vyhlášena nezávislost českého státu, ke kterému se vzápětí připojilo Slovensko. Jako hlavní město nově ustanoveného Československa byla Praha i nadále modernizována a rozšiřována. Roku 1922 byla založena Velká Praha, do které byla zahrnuta všechna předměstí včetně do té doby samostatných měst jako Královské Vinohrady, Nusle nebo Košíře. Praha, v níž vedle sebe žilo české, německé a židovské obyvatelstvo, se stala pozoruhodným kulturním centrem. Historizující styl, v němž bylo postaveno např. Národní divadlo, pseudogotické chrámy sv. Prokopa na Žižkově a sv. Ludmily na Náměstí Míru, či přestavěná vyšehradská bazilika, rázně odvrhla secese přelomu století (Obecní dům, nová budova Hlavního nádraží, Hotel Central v Hybernské ulici, Petřínská rozhledna a Průmyslový palác v Holešovicích, Husův pomník na Staroměstském náměstí). Desetileté secesní období přerušila 1. světová válka. Na konci 20. let 20. století se začal v architektuře projevovat funkcionalismus; byla také dostavěna gotická Katedrála svatého Víta. V září 1929 byla dokončena dostavba katedrály a slavnostně otevřena u příležitosti tisíciletí zavraždění sv. Václava. Světově unikátní je architektura kubistická – jedině v Praze přešel kubismus z malířských pláten do architektury (Pavel Janák, Josef Gočár, Josef Chochol), ambiciózním plánem bylo založení kubistického sídliště na Vyšehradě.

Od 15. března 1939 byla Praha hlavním městem Protektorátu Čechy a Morava. Kulturní život byl ochromen; byly zavřeny vysoké školy a předáci studentů popraveni. Během 2. světové války byli z Prahy deportováni do koncentračních táborů příslušníci tzv. „méněcenných ras“, tedy zejména židovské a cikánské (dle tehdejšího označení) obyvatelstvo. Dne 5. května 1945 vypuklo Pražské povstání. Podle dohod mezi spojenci z protihitlerovské koalice ovšem musela americká armáda zůstat stát 6. května u Plzně, zatímco Rudá armáda dorazila do Prahy až 9. května. Po skončení války byli téměř všichni pražští Němci z Prahy vysídleni.

Válečné škody na pražské zástavbě byly minimální; plánovanou likvidaci města už nemohl v té době oslabený a ustupující nacistický režim provést, k vážnějšímu poškození tedy došlo pouze za bombardování americkými letadly na konci války. Výraznými stavbami, které vznikly jako náprava válečných škod, jsou věže kláštera v Emauzích nebo novější Tančící dům.

